

Tvisteløsningsnemnda

Vedtak 94/26

A har rett til å få utvidet stillingen sin til 85,34 prosent etter arbeidsmiljøloven § 14-4 a.
Nemnda kan ikke ta stilling til det nærmere innholdet i stillingen etter stillingsutvidelsen.

Sakens parter

A, arbeidstaker

B, arbeidsgiver

Nemndas sammensetning

Anne Marie Due, leder

Helene Dorans, Akademikerne, fast medlem arbeidstakersiden

Andreas Dag Nilsen, KS, fast medlem arbeidsgiversiden

Vedtaksdato: 11.09.2026

Arkivreferanse: 2026/107

Saksbehandler: Katarina Torrissen Revang

Sakens bakgrunn

A er fast ansatt som butikkmedarbeider i stilling på 35 prosent hos B. Det er ikke spesifisert i arbeidsavtalen hvilken avdeling han jobber i, og det står at «(d)et tas forbehold om at arbeidsområde, avdeling og arbeidssted kan endres av selskapet.».

A søkte den 31.03.2026 om å få utvidet stillingen sin til 80 prosent, tilsvarende det han hadde jobbet i 2025.

Det ble avholdt et møte den 16.04.2026. I dette møtet fikk arbeidstaker tilbud om å øke stillingen til 44 prosent. Videre opplyste arbeidsgiver at det kunne bli mulighet for ytterligere økning dersom han var villig til å jobbe i ferskvareavdelingen, og at dette skulle diskuteres nærmere i et nytt planlagt møte den 04.05.2026.

I møtereferat av 28.04.2026, navngitt «Uenighet i møtereferat», står det at det planlagte møtet avlyses, fordi arbeidstaker har valgt å gå videre med saken. Dette til tross for at møtet hadde til hensikt å finne løsninger på saken. Det står også at arbeidstaker ikke ønsker å signere protokollen fra møtet den 16.04.2026.

A sendte saken til nemnda den 06.05.2026.

Partene er enige om at merarbeidet utgjør totalt 840 timer og at det er jevnlig utført i beregningsperioden. Dette tilsvarer en stilling på totalt 85,34 prosent.

Arbeidsgiver har i saken uttalt at arbeidstaker kan få økt stillingen sin til 69,33 prosent, hvor 35 prosent vil være i ferskvareavdelingen. Arbeidstaker har svart at han ikke kan takke ja til dette, fordi han ikke ønsker å jobbe i denne avdelingen.

Sakens dokumenter

A har sendt følgende til nemnda:

- brev av 06.05.2026
- brev av 14.05.2026
- brev av 03.06.2026
- brev av 02.07.2026

B har sendt følgende til nemnda:

- brev av 01.06.2026
- brev av 23.06.2026

Arbeidsgivers syn på saken

B hevder at A kan få utvidet stillingen til totalt 69,33 prosent, hvor 35 prosent av stillingen er i ferskvareavdelingen. Den resterende delen av merarbeidet på 16,01 prosent har falt bort.

Arbeidsgiver har gitt delvis medhold i kravet ved å gi tilbud om 69,33 prosent fast stilling

Grunnpreget i ferskvareavdelingen er det samme som i de andre avdelingene, nemlig kundeservice, varehåndtering, betjening av kunder, påfyll av varer, renhold og så videre.

Det fremstår som lite hensiktsmessig og tidlig at saken er brakt inn for nemnda, all den tid arbeidsforholdet var under aktiv vurdering og konkrete løsningsforslag ble avslått av arbeidstaker. Arbeidsgiver har forsøkt å ha dialog med arbeidstaker om mulig økning av stillingen, men arbeidstaker har ikke vært interessert i dette.

Behovet for den resterende delen av merarbeidet på 16,01 prosent, har falt bort

Arbeidsgiver viser til at mange av de vaktene som arbeidstaker har arbeidet, skyldes sykefravær. Denne personen har nå sluttet, og vil ikke bli erstattet, fordi butikken ikke klarer å oppnå budsjett. Derfor må de redusere timeantall.

Virkomheten er ikke i en situasjon hvor det foretas økning i faste stillinger, kun begrensede ansettelser knyttet til erstatning for deltidsansatte som slutter, samt et mindre behov for sommervikarer. Etter avvikling av netthandelsavdelingen er det samlet sett et behov for å redusere timeforbruket.

Arbeidstakers syn på saken

A hevder å ha rett på utvidet stilling til 85,34 prosent, uten å at noen deler av stillingen skal være i ferskvareavdelingen. Behovet for merarbeidet har ikke falt bort.

Arbeidsgiver har ikke gitt tilbud i samsvar med arbeidstakers krav

Arbeidstaker viser til at utvidelsen skal gis der merarbeidet er utført. Han ønsker ikke å arbeide i ferskvareavdelingen. Han ville aldri søkt på en stilling i denne avdelingen og vil ikke akseptere arbeidsgivers tilbud. Å arbeide i ferskvareavdelingen krever opplæring, og noen oppgaver krever sertifisering. Man må være interessert i de arbeidsoppgavene som skal gjøres der, da de avviker fra vanlige arbeidsoppgaver ute i butikken.

Behovet for merarbeidet har ikke falt bort

Årsaken til merarbeidet skyldes delvis fravær av andre ansatte, blant annet frukt og grønt ansvarlig som nå har sluttet. Det ble likevel ikke laget en tilleggskontrakt for vikariat. I tillegg har arbeidstaker hver måned booket ledige vakter. Det er som regel 10 vakter per måned som er tilgjengelige. For eksempel var det per 01.07.2026 mulig å booke vakter 08., 12., 20. og 21.08.2026. Dette viser at det er et varig behov for arbeidskraft som arbeidstaker har rett til å få kontraktsfestet.

Nemndas vurdering

Nemnda kan avgjøre tvister om rett til utvidet stilling tilsvarende faktisk arbeidstid etter arbeidsmiljøloven § 14-4 a:

Deltidsansatte som de siste 12 måneder jevnlig har arbeidet utover avtalt arbeidstid, har rett til stilling tilsvarende faktisk arbeidstid i denne perioden, med mindre arbeidsgiver kan dokumentere at behovet for merarbeidet ikke lenger

foreligger. Tolv månedersperioden skal beregnes med utgangspunkt i det tidspunkt arbeidstaker fremmet sitt krav.

Twisten gjelder om arbeidstaker har rett til å få utvidet stillingen til 85,34 prosent og om arbeidsgiver kan bestemme hvor utvidelsen skal plasseres.

Når det gjelder det nærmere innholdet i den utvidede stillingen, er det i utgangspunktet slik at arbeidstaker har rett på en stillingsstørrelse, arbeidssted og vakter, herunder ubekvemme vakter, som reflekterer utført merarbeid, jf. Prop. 83 L (2012–2013), punkt 4.4.4.6.

I arbeidstakers arbeidsavtale står det at «(d)et tas forbehold om at arbeidsområde, avdeling og arbeidssted kan endres av selskapet.». Hvorvidt arbeidsgiver i kraft av styringsretten kan pålegge arbeidstaker arbeid i en annen avdeling eller med andre oppgaver enn det vedkommende har hatt i den faste stillingen fram til stillingsutvidelsen, er derved en tvist om lovligheten av arbeidsgivers utøvelse av styringsretten. Nemnda har ikke kompetanse til å ta stilling til dette. Dette er slått fast i nemndas praksis, se blant annet vedtak 57/22, 107/20, 69/20, 158/19 og 81/18.

Nemnda legger derfor til grunn at tilbudet om utvidet stilling til 69,33 prosent, er en delvis innvilgelse av arbeidstakers krav etter bestemmelsen. Med dette utgangspunktet går nemnda videre til å vurdere om behovet for den resterende delen av merarbeidet på 16,01 prosent har falt bort.

Har B dokumentert at behovet for deler av A sitt merarbeid har falt bort?

Nemnda har kommet til at B ikke har dokumentert at behovet for 16,01 prosent av merarbeidet, har falt bort.

Arbeidsgiver må dokumentere at virksomheten ikke har behov for merarbeidet i tiden framover. Dette følger av lovens ordlyd og forarbeidene.

Planer om endringer i bemanningen må være konkrete og aktuelle å gjennomføre. Endringene må også redusere behovet for merarbeid i den avdelingen eller enheten der det er utført. Dette følger av forarbeidene og nemndas praksis.

Nemnda har lagt vekt på at arbeidsgiver ikke har sendt inn noen form for dokumentasjon som sannsynliggjør at den resterende delen av merarbeidet er utført for å dekke opp for sykefravær til en person som nå har sluttet, og ikke vil bli erstattet. I tillegg har nemnda vektlagt arbeidstakers opplysninger om at det månedlig legges ut ledige vakter og at det blant annet var fire ledige vakter i august 2026, som ble lagt ut i juli.

For å komme fram til riktig stillingsutvidelse, må nemnda regne ut hvor stor stillingsprosent merarbeidet utgjør. I en full stilling ville A arbeidet 1668,5 timer, når ferien A har krav på (25 dager) er trukket fra. A sitt merarbeid er 840 timer. A har dermed utført merarbeid tilsvarende 50,34 prosent stilling og dette er utvidelsen A har rett til.

Anne Marie Due
leder

11.09.2026